ਬਿਰਲਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ

ਬਨਾਮ.

ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

(2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2530)

07 ਮਾਰਚ, 2019

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ, 1972:

ਐਸ. 2(e)-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਹੈ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ-ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ-ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ-ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2(e) ਨੂੰ 31.12.2009 ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 (2009 ਦਾ ਨੰਬਰ 47) ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 03.04.1997 ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ s ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2(e) 2009 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਐਕਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 4 ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ-ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਃ

ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 (2009 ਦਾ ਨੰਬਰ 47) ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2(e) ਗ੍ਰੇਚਿਊਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ-ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੀ ਕਿ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 47 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਸੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਲਕ) ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ-ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ-ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਐਕਟ, 1972 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ - ਐਸ. 2 (ਈ).

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਦੁਆਰਾ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ 03.04.1997 ਤੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2009 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪਾਰਸ 28,29] [973-ਈ, ਐੱਫ]

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 755:

[2004] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 470-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 32,34] [974-ਬੀ-ਡੀ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2004] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 470 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪੈਰਾ 1

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2530।

2007 ਦੇ ਐੱਲ. ਪੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 53 ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼ਾਂਬੋ ਨੰਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਨ. ਅੰਨਾਪੋਰਾਨੀ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਸੁਨੀਲ ਰਾਏ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.

1. 07.01.2019 ਉੱਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 755 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਉੱਪਰ), ਸੰਸਦ ਨੇ ਸ਼ਬਦ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, 1972 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਦੁਆਰਾ 31.12.2009 ਉੱਤੇ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 07.01.2019 ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸੋਧ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 09.01.2019 ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 07.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾਃ

“ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 07.01.2019 ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ

ਹੋਰ। (2004) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 755 ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ 2009 ਵਿੱਚ 2009 ਦੇ ਐਕਟ No.47 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੁਸਤਕ ਉੱਤੇ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ 03.04.1997 ਤੋਂ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 2(e) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਡੇ 07.01.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

ਮਿਤੀ 07.01.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਦੇ ਯੋਗ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

6. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 07.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ।

7. ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਨੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 2009 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੋਧ ਦਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਿਆ।

8. ਜੋ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ (ਉੱਪਰ) ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

9. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ, ਜੋ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਦਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 07.01.2019 ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 07.01.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ (2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2530) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ' ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

12. ਇਹ ਅਪੀਲ 2007 ਦੇ ਐੱਲ. ਪੀ. ਏ. No.53 ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਐੱਲ. ਪੀ. ਏ. ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 2005 ਦੇ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. No.2572 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

13. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ "ਬਿਰਲਾ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਵ੍ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ" (ਬੀ. ਆਈ. ਟੀ.) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 16.09.1971 ਉੱਤੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30.11.2001 ਉੱਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਇਆ।

16. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, 1972 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

17. ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ।

18. ਮਿਤੀ 07.09.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਥਾਰਟੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3) ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 10 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮਿਤੀ 15.04.2005 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ) ਨੇ ਮਿਤੀ 12.01.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਲੈਟਰਜ਼ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਐੱਲ. ਪੀ. ਏ. ਨੂੰ ਉਸ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

20. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਲਕ) ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੰਬੋ ਨੰਦੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ Nos.1-3 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

22. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

23. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“2. (ਈ) 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਇੱਕ ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ, ਫੈਕਟਰੀ, ਖਾਨ, ਤੇਲ ਖੇਤਰ, ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ, ਬੰਦਰਗਾਹ, ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

24. ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਤੋਂ 26 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਃ

“22. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕ੍ਰਮ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਾ ਅਰਥ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈਃ “ਸ਼ੱਕੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਜਸਟਿਸ ਜੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, 8ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸਿਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੇਖੋ। 8, ਪੀ. 379.]

23. "ਗ਼ੈਰ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦ "ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ "ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਕੰਮ ਲਈ ਕੁੱਝ ਹੁਨਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ "ਗ਼ੈਰ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਹੁਨਰਮੰਦ" ਅਤੇ "ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

24. ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ "ਗ਼ੈਰ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਜਾਂ "ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ "ਕੁਸ਼ਲ ਕਰਮਚਾਰੀ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੱਥੀਂ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਅਤੇ "ਗ਼ੈਰ-ਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਕੀ "ਕੁਸ਼ਲ", "ਅਰਧ-ਕੁਸ਼ਲ" ਅਤੇ "ਗ਼ੈਰ-ਕੁਸ਼ਲ" ਸ਼ਬਦ "ਮੈਨੂਅਲ", "ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ", "ਤਕਨੀਕੀ" ਜਾਂ "ਕਲਰਕ" ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ "ਕੰਮ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੋਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ"ਕੁਸ਼ਲ","ਅਰਧ-ਕੁਸ਼ਲ","ਗ਼ੈਰ-ਕੁਸ਼ਲ","ਦਸਤੀ", "ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ", "ਤਕਨੀਕੀ" ਜਾਂ "ਕਲਰਕ" ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ" ਜਾਂ "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ" ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ" ਜਾਂ "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ" ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

25. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿਛਲੇ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ 1972 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ, ਹੱਥੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

26. ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਜਿੱਥੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ”

25. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਲਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 2009 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ।

26. ਇਹ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2009 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ 24.02.2009 ਉੱਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ,

1972 ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਖਾਣਾਂ, ਤੇਲ ਖੇਤਰਾਂ, ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ, ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਤੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1997 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਐੱਸ. ਓ. 1080 ਰਾਹੀਂ 10 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 13 ਜਨਵਰੀ, 2004 ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ 2001 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6369 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 2004 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 1426) ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਰਮਚਾਰੀ', ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐੱਫ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, 1972 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

3. ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2007 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 26 ਨਵੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਬਾਰੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2007 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਬਿੱਲ, ਅਰਥਾਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2009,24 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੌਦਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਿੱਲ ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਿੱਲ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. ਇਹ ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ; 12 ਨਵੰਬਰ, 2009 ਨੂੰ "ਮਲਿੱਕਾਰਜੁਨ ਖਰਗੇ"।

27. ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 31.12.2009 ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2009 (2009 ਦਾ ਨੰਬਰ 47) ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“("ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਅਪ੍ਰੈਂਟਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ, ਹੱਥੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ, ਖਾਨ, ਤੇਲ ਖੇਤਰ, ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ, ਬੰਦਰਗਾਹ, ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ, ਦੁਕਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ”

28. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਦੁਆਰਾ 03.04.1997 ਤੋਂ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ 03.04.1997 ਤੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

29. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ "ਕਰਮਚਾਰੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2009 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਈ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

30. ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 47 ਰਾਹੀਂ 31.12.2009 ਉੱਤੇ ਦੁੱਗਣਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਟੀਚਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਐੱਸ. ਪੀ. ਏ.) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

31. ਸਾਡੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਲਕ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਗਲਤ ਥਾਂ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

32. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 2009 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 47 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

33. ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮਾਲਕ) ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 (ਅਧਿਆਪਕ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

34. ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 (ਅਧਿਆਪਕ) ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ Rs.25,000/- ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate